

HØJESTERETS DOM

afsagt tirsdag den 9. maj 2017

Sag 120/2016

(1. afdeling)

A,

B

og

C

(advokat Gunnar Homann for alle, beskikket)

mod

Udlændinge- og Integrationsministeriet

(Kammeradvokaten ved advokat Jacob Pinborg)

Biintervenient til støtte for A, B og C:

Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

(selv)

I tidligere instans er afsagt dom af Østre Landsrets 2. afdeling den 13. maj 2016.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Vibeke Rønne, Henrik Waaben, Oliver Talevski, Jan Schans Christensen og Lars Apostoli.

Påstande

Appellanterne, A, B og C, har gentaget deres principale og subsidiære påstande. Yderligere har de nedlagt en mere subsidiær påstand om, at indstævnte, Udlændinge- og Integrationsministeriet, skal anerkende, at afslagene på statsborgerskab er i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 sammenholdt med artikel 14, FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder artikel 26 og artikel 11 i Den Europæiske Konvention om

Statsborgerret – og for så vidt angår B tillige i strid med FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap artikel 4, 5 og 18.

Over for appellanternes principale og subsidiære påstande har Udlændinge- og Integrationsministeriet påstået stadfæstelse.

Over for appellanternes mere subsidiære påstand har Udlændinge- og Integrationsministeriet påstået afvisning, subsidiært frifindelse.

Anbringender

A, B og C har anført navnlig, at hvor en person, der ansøger om statsborgerskab, lider af et fysisk eller psykisk handicap, der gør det umuligt at lære dansk på det krævede niveau, må sprogkravet anses for at udgøre en sådan barriere, at den pågældende ikke kan opnå statsborgerskab på lige fod med andre. En sådan person har derfor krav på dispensation fra sprogkravet. Hvis der ikke gives dispensation, er der tale om diskrimination på grund af handicap, medmindre der gives en saglig og proportional begrundelse for afslaget.

Landsrettens bedømmelse af beviserne for appellanternes handicap og den heraf følgende barriere for deres muligheder for at leve op til sprogkravet er ikke holdbar og bør derfor tilsidesættes. På baggrund af de lægeerklæringer, som forelå på ansøgningstidspunktet, burde det være lagt til grund, at betingelserne for dispensation fra sprogkravet var opfyldt.

Som følge af den manglende begrundelse er det ikke muligt at se, hvad der er årsagen til, at der blev givet afslag – også til B og C, som efterfølgende har fået dansk indfødsret. Den manglende begrundelse for afslagene er i strid med artikel 11 i Den Europæiske Konvention om Statsborgerret.

Formålet med den mere subsidiære påstand er at sikre, at Højesteret tager stilling til spørgsmålet om overtrædelse af Danmarks internationale forpligtelser – også for det tilfælde, at der, uanset om der måtte være en krænkelse, ikke er tilstrækkeligt grundlag for godtgørelse til appellanterne. En sådan stillingtagen har især betydning for A, som endnu ikke har fået dansk indfødsret.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har gentaget anbringenderne vedrørende den principale og subsidiære påstand. Med hensyn til appellanternes mere subsidiære påstand har ministeriet anført navnlig, at denne påstand har karakter af anbringender til støtte for de principale og subsidiære påstande og derfor ikke kan tages under pådømmelse, jf. Højesterets dom af 13. september 2013 (UfR 2013.3328). Såfremt appellanterne ikke får medhold i deres principale eller subsidiære påstand, har de ingen selvstændig retlig interesse i en stillingtagen til den mere subsidiære påstand.

Biintervenienten, Institut for Menneskerettigheder, har tilsluttet sig appellanternes anbringender og har anført bl.a., at personer med handicap skal have samme muligheder for at opnå dansk indfødsret som personer uden handicap. Derfor indebærer krav om danskkundskaber mv. diskrimination på grund af handicap, når de pågældende ikke har mulighed for at opfylde kravene på grund af deres handicap. Dette gælder, medmindre det dokumenteres, at det alligevel er sagligt og proportionalt at fastholde kravene også i forhold til denne persongruppe. Sådant dokumentation foreligger ikke, og derfor har appellanterne krav på dispensation i det foreliggende tilfælde, hvor de har dokumenteret, at de som følge af psykiske lidelser er ude af stand til at opfylde sprogkravene.

Afslagene er ikke begrundet, og den manglende begrundelse udgør en selvstændig krænkelse af Danmarks folkeretlige forpligtelser.

Supplerende sagsfremstilling

Ved lov nr. 1603 af 26. december 2013 om indfødsrets meddelelse fik B og C dansk indfødsret.

Inden Justitsministeriets indfødsretskontor den 19. marts 2013 underrettede C om, at han ville blive optaget på lovforslaget om indfødsrets meddelelse, havde hans advokat i 2012 anmodet om genoptagelse af sagen. I den forbindelse havde advokaten bl.a. medsendt yderligere erklæringer fra læge og psykolog. I overlæge Boris Velanders erklæring af 22. august 2012 hedder det bl.a.:

”B: Objektiv undersøgelse og diagnose

...

Diagnostisk drejer det sig om:
Skizofreni (sindsspaltningssygdom – ICD10-F20).
PTSD (svære psykiske følger efter katastrofeagtig oplevelse – ICD10-F43.9)
Kronisk depression (ICD10-F34).
Det drejer sig om kroniske/varige lidelser.

C: Vurdering af helbredstilstandens sammenhæng med sprogindlæringsevner

...

Alle de tre nævnte lidelser giver kognitive forstyrrelser, der bl.a. reducerer hukommelse og indlæringsevne. Jeg vurderer, at dette er baggrunden for, at C ikke har evnet at lære dansk eller tilegnet sig viden om danske forhold. Herunder har der i perioder også været en svær sygdomsaktivitet, der har virket hindrende.

D: Prognose

...

Jeg vurderer, at de psykiske helbredsforhold således påvirker sprogindlæringsevnen negativt således, at det ikke er muligt for C at tilegne sig dansk på det krævede niveau. Jeg vurderer, at anden eller yderligere behandling ikke vil kunne ændre på dette. Jeg vurderer, at det drejer sig om en varig tilstand uden mulighed for bedring.”

Der er ikke fremlagt nærmere oplysninger om baggrunden for, at B efter afslaget i 2011 fik genoptaget sin sag med det resultat, at han fik dansk indfødsret.

Supplerende retsgrundlag

Indfødsretsloven er ændret bl.a. ved lov nr. 1018 af 23. december 1998 efter Danmarks ratifikation af Den Europæiske Konvention om Statsborgerret. I de almindelige bemærkninger til lovforslaget hedder det bl.a. (Folketingstidende 1998-99, tillæg A, lovforslag nr. L 69, s. 1793-1794):

”3. Danmarks opfyldelse af Europarådskonventionen

3.1. Ændringer af gældende ret

...

Endelig bemærkes, at konventionens artikel 11 indeholder et krav om, at afgørelser vedrørende statsborgerret skal indeholde en skriftlig begrundelse. For så vidt angår afslag på ansøgninger om erhvervelse af dansk indfødsret ved naturalisation bemærkes, at Justitsministeriets meddelelse til en ansøger om, at den pågældende ikke kan optages på lovforslag om indfødsrets meddelelse, altid er ledsaget af en skriftlig begrundelse herfor. Tilsvarende vil afgørelser om afslag, som træffes af Folketingets Indfødsretsudvalg, normalt indeholde en begrundelse. Med ratifikationen af Europarådskonventionen vil der fremover være en forpligtelse til at begrunde alle negative afgørelser på indfødsretsområdet.

3.2. Erklæringer og forbehold i forbindelse med dansk ratifikation af Europarådskonventionen

...

Folketinget og på tingets vegne Folketingets Indfødsretsudvalg er ikke en del af den offentlige forvaltning, og da naturalisation udelukkende er et lovgivningsanliggende, er Folketinget og Indfødsretsudvalget ikke bundet af de sædvanlige forvaltningsretlige principper, der gælder for myndigheder i den offentlige forvaltning. Det betyder bl.a., at der som udgangspunkt ikke gælder begrænsninger med hensyn til Folketingets og udvalgets udøvelse af skønnet over, om dansk indfødsret skal meddeles. Det forudsættes dog, at skønnet udøves inden for rammerne af de internationale konventioner m.v., som Danmark har tilsluttet sig.”

Højesterets begrundelse og resultat

1. Problemstilling mv.

Som det fremgår af Højesterets dom af 13. september 2013 (UfR 2013.3328), kan Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og en række andre internationale konventioner, som Danmark har tilsluttet sig, have betydning for behandlingen af ansøgninger om eller for tildeling af statsborgerskab (indfødsret). Danmark har herved påtaget sig folkeretlige forpligtelser, som også i forarbejder til indfødsretsloven forudsættes efterlevet ved Folketingets og Indfødsretsudvalgets udøvelse af skønnet over, om dansk indfødsret skal meddeles en ansøger. Højesteret fastslog herefter, at en ansøger, der ikke er medtaget på et lovforslag om indfødsret, kan få prøvet ved domstolene, om folkeretlige forpligtelser er krænket, og om ansøgeren i den anledning har krav på erstatning eller godtgørelse. En sådan domstolsprøvelse vil ikke være i strid med regeringens eller Folketingets kompetence efter grundlovens § 21 eller § 41, stk. 1, vedrørende lovforslags fremsættelse eller grundlovens § 44, hvorefter ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov. Disse bestemmelser udelukker derimod domstolsprøvelse af f.eks. påstande om, at ansøgeren skal medtages i et lovforslag om indfødsret eller skal meddeles indfødsret ved lov.

A, B og C (appellanterne) har fået afslag på deres ansøgninger om indfødsret, fordi de ikke opfyldte kravet i de dagældende indfødsretscirkulærer om danskkundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, kultur og historie (sprogkravet mv.).

Hovedspørgsmålet i denne sag er, om Udlændinge- og Integrationsministeriet eller Folketingets Indfødsretsudvalg herved har udsat appellanterne for forskelsbehandling på grund af handicap i strid med Danmarks folkeretlige forpligtelser. Spørgsmålet er endvidere, om den

begrundelse, der blev givet for afslagene på indfødsret, lever op til Danmarks folkeretlige forpligtelser. Hvis disse forpligtelser er krænket, er spørgsmålet, om appellanterne har krav på en godtgørelse herfor.

Appellanterne har nedlagt påstand om betaling af godtgørelse (den principale og subsidiære påstand). De har endvidere nedlagt en mere subsidiær påstand om, at Udlændinge- og Integrationsministeriet skal anerkende, at staten har krænket en række nærmere angivne folkeretlige forpligtelser. Den mere subsidiære anerkendelsespåstand må reelt anses for et anbringende for betalingspåstanden, og Højesteret vil tage stilling til dette anbringende som led i prøvelsen af betalingspåstanden. Højesteret finder herefter, at appellanterne ikke har retlig interesse i en selvstændig prøvelse af den mere subsidiære anerkendelsespåstand, som derfor afvises.

2. Danmarks folkeretlige forpligtelser

2.1. Forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14 forbyder forskelsbehandling på grund af bl.a. handicap, når forskelsbehandlingen vedrører et forhold, der falder inden for området af en af konventionens øvrige bestemmelser, herunder artikel 8 om retten til privatliv og familieliv.

Efter artikel 26 i FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder er alle mennesker lige for loven og berettigede til lovens ligelige beskyttelse uden nogen forskelsbehandling, og loven skal forbyde enhver forskelsbehandling og sikre ligelig og effektiv beskyttelse imod nogen forskelsbehandling af nogen grund, herunder handicap.

FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap forbyder også diskrimination på grund af handicap, jf. artikel 1, sammenholdt med artiklerne 2, 4 og 5. Det fremgår endvidere af artikel 18, at deltagerstaterne skal anerkende retten for personer med handicap til statsborgerskab på lige fod med andre.

De tre nævnte konventioner gælder for Danmark, og som anført foran forudsættes konventionerne også efterlevet ved Folketingets og Indfødsretsudvalgets udøvelse af skønnet over, om

dansk indfødsret skal meddeles en ansøger. Handicapkonventionen trådte i kraft for Danmark den 23. august 2009, og konventionen har i denne sag derfor kun direkte betydning for de afslag på indfødsret, der blev meddelt B.

Forbuddet mod forskelsbehandling på grund af handicap efter de nævnte konventioner indebærer på indfødsretsområdet bl.a., at der skal dispenseres fra sprogkravet mv., hvis ansøgeren har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse og som følge heraf ikke er i stand til eller har rimelig udsigt til at kunne opfylde sprogkravet mv.

2.2. Begrundelsespligt

Efter artikel 11 i Den Europæiske Konvention af 6. november 1997 om Statsborgerret skal enhver kontraherende stat sikre, at afgørelser, der vedrører bl.a. erhvervelse af statsborgerret i landet, ”indeholder skriftlige begrundelser”.

Danmark har tiltrådt denne konvention, og efter forarbejderne til indfødsretsloven forudsættes konventionen efterlevet på indfødsretsområdet.

Højesteret finder, at konventionens artikel 11 må forstås således, at begrundelsespligten finder anvendelse på såvel afslag på indfødsret fra Udlændinge- og Integrationsministeriet som på afslag på indfødsret fra Folketingets Indfødsretsudvalg efter forelæggelse fra ministeriet. Dette gælder også afslag, der skyldes, at sprogkravet mv. ikke er opfyldt.

Det fremgår ikke af konventionen, hvilke nærmere krav der stilles til begrundelsen. I ”Explanatory Report” er det vedrørende artikel 11 anført, at der som minimum skal gives ”legal and factual reasons”. Når det drejer sig om beslutninger, der vedrører national sikkerhed, skal der kun gives ”a minimum amount of information”.

Højesteret finder, at det efter konventionens ordlyd sammenholdt med det, som er anført i ”Explanatory Report”, er uklart, hvilket nærmere indhold en begrundelse for et afslag på indfødsret skal have. Bortset fra tilfælde, der vedrører national sikkerhed, skal begrundelsen imidlertid efter Højesterets opfattelse have et indhold (retligt og faktisk), der giver ansøgeren et rimeligt grundlag for at bedømme, hvad årsagen til afslaget på indfødsret er. Højesteret har i den forbindelse ikke grundlag for at antage, at begrundelsen skal leve op til de krav, der føl-

ger af den danske forvaltningslov, som i øvrigt ikke finder anvendelse på Indfødsretskontorets eller Folketingets Indfødsretsudvalgs behandling af ansøgninger om indfødsret.

3. De konkrete sager

3.1. A

Om forskelsbehandling

Den 2. marts 2007 fik A afslag på en ansøgning om dansk indfødsret. Inden afgørelsen havde Indfødsretskontoret informeret ham om, at forelæggelse for Indfødsretsudvalget ville ske, hvis det blev dokumenteret, at han led af en fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter og som følge heraf ikke mente at være i stand til – eller have rimelig udsigt til – at kunne opfylde kravene om dansk kundskaber mv. Indfødsretskontoret henviste i den forbindelse til § 24, stk. 3, i cirkulæret fra 2006 (cirkulæreskrivelse nr. 9 af 12. januar 2006 om naturalisation). Han fremsendte herefter en erklæring fra sin praktiserende læge med oplysning om, at han led af PTSD som følge af tortur, og at han psykisk havde det så dårligt, at han ikke ville være i stand til at lære dansk.

I sin afgørelse meddelte Indfødsretskontoret, at A ikke opfyldte sprogkravet mv., og at der ikke var grundlag for at forelægge sagen for Folketingets Indfødsretsudvalg, fordi han ikke havde dokumenteret at lide af en fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter. Ved afgørelsen blev det lagt til grund, at han led af posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD), men at det ikke var en lidelse af en sådan karakter, at den i sig selv ville kunne danne grundlag for forelæggelse for Indfødsretsudvalget med henblik på dispensation.

På baggrund af de lægelige oplysninger, som lå til grund for As ansøgning, har Retslægerådet udtalt bl.a., at det ikke er muligt at besvare spørgsmål om, hvorvidt han på daværende tidspunkt led af PTSD, og om der i givet fald var tale om en kronisk lidelse. Rådet bemærkede i den forbindelse, at der kun forelå ”få og usystematiske oplysninger om sagsøgers psykiske tilstand.”

Højesteret finder herefter, at A ikke har godtgjort, at han på afgørelsestidspunktet som følge af PTSD eller andre lidelser ikke var i stand til eller havde rimelig udsigt til at opfylde sprogkravet mv. Han blev derfor ikke udsat for forskelsbehandling på grund af handicap, og der

foreligger således ikke en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14, sammenholdt med artikel 8, eller af artikel 26 i FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder.

Om begrundelse

Afslaget på indfødsret er begrundet med, at kravet om danskundskaber mv. ikke var opfyldt. Endvidere fremgår det, at Indfødsretskontoret ikke havde fundet grundlag for at forelægge sagen for Indfødsretsudvalget med henblik på dispensation. Kontoret lagde til grund, at betingelserne for dispensation som følge af fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter ikke var opfyldt, idet de foreliggende oplysninger om, at A led af PTSD, ikke var tilstrækkelige til en sådan dispensation. Endvidere blev han oplyst om de regler, som afslaget var baseret på. Efter sammenhængen fremgår det, at det var Indfødsretskontorets vurdering, at helbredsoplysningerne, herunder oplysningerne om PTSD, ikke udgjorde tilstrækkelig dokumentation for, at han ikke var i stand til eller havde rimelig udsigt til at opfylde sprogkravet mv. Højesteret finder, at han herved fik et rimeligt grundlag for at bedømme, hvad årsagen til afslaget på indfødsret var. Begrundelseskravet i henhold til artikel 11 i Den Europæiske Konvention om Statsborgerret er derfor ikke tilsidesat.

3.2. B

Om forskelsbehandling

Den 10. september 2010 fik B afslag på en ansøgning om dansk indfødsret, efter at ansøgningen havde været forelagt for Folketingets Indfødsretsudvalg. Inden afgørelsen havde han til brug for behandlingen af sagen fremsendt en speciallægeerklæring fra psykiater Allan Vangstorp, der havde oplyst bl.a., at B var blevet tilkendt førtidspension på grund af sin psykiske tilstand, og at han havde udviklet en kronisk sindssygdom i form af svær depression med paranoide og affektlabile forestillinger samt suicidale impulser. Ifølge erklæringen forhindrede Bs psykiske lidelse ham i at tilegne sig det danske sprog, og lægen anbefalede, at der blev dispenseret fra sprogkravet.

Inden afgørelsen havde Indfødsretskontoret orienteret ham om, at ansøgningen ville blive forelagt for Folketingets Indfødsretsudvalg. Indfødsretskontoret anførte, at der efter § 24, stk. 3, i cirkulæret fra 2008 kunne dispenseret fra kravene om danskundskaber mv. i henhold til § 24, stk. 1 og 2, hvis ansøgeren dokumenterede, at han led af en fysisk eller psykisk sygdom

af meget alvorlig karakter og som følge heraf ikke mente at være i stand til – eller have rimelig udsigt til – at kunne opfylde disse krav. Indfødsretskontoret vedlagde i den forbindelse cirkulæret (cirkulæreskrivelse nr. 61 af 22. september 2008 om naturalisation).

Indfødsretsudvalget fandt ikke grundlag for dispensation fra sprogkravet mv., hvilket gav anledning til en supplerende erklæring om Bs sindssygdom fra Allan Vangstorp og en begæring om genoptagelse af sagen. Den 11. januar 2011 meddelte Indfødsretskontoret, at man ikke fandt grundlag for fornyet forelæggelse af sagen for udvalget, da den supplerende erklæring ikke indeholdt noget afgørende nyt.

På baggrund af de lægelige oplysninger, som lå til grund for Bs ansøgning, har Retslægerådet udtalt bl.a., at det ikke er muligt at besvare spørgsmål om, hvorvidt han på daværende tidspunkt led af en eller flere psykiske lidelser, og om der i givet fald var tale om kroniske lidelser. Rådet bemærkede i den forbindelse bl.a., ”at de fremsendte akter kun indeholder få usystematiske og undertiden selvmodsigende oplysninger om sagsøgers psykiske tilstand.” Rådet har efterlyst yderligere helbredsoplysninger til brug for en besvarelse af spørgsmålene, men B har efter det oplyste ikke ønsket at medvirke til indhentelse af en yderligere psykiatrisk speciallægeerklæring. Det bemærkes i øvrigt, at der ikke foreligger oplysninger om grundlaget for, at han fik dansk indfødsret ved lov nr. 1603 af 26. december 2013.

Højesteret finder herefter, at B ikke har godtgjort, at han på afgørelsestidspunktet som følge af PTSD eller andre lidelser ikke var i stand til eller havde rimelig udsigt til at opfylde sprogkravet mv. Han blev derfor ikke udsat for forskelsbehandling på grund af handicap, og der foreligger således ikke en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14, sammenholdt med artikel 8, FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder artikel 26 eller artikel 4, 5 og 18 i FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap.

Om begrundelse

Afslaget på indfødsret er begrundet med, at kravet om danskundskaber mv. ikke var opfyldt. Endvidere fremgår det af begrundelsen for afgørelserne fra Indfødsretsudvalget og Indfødsretskontoret, at de ikke havde fundet betingelserne for dispensation som følge af fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter opfyldt. Yderligere blev han oplyst om de regler,

som afslaget var baseret på. Efter sammenhængen må begrundelsen for afgørelserne forstås således, at det var Indfødsretsudvalgets og Indfødsretskontorets vurdering, at helbredsoplysningerne, herunder oplysningerne om Bs PTSD, ikke var tilstrækkelig dokumentation for, at han ikke var i stand til eller havde rimelig udsigt til at opfylde sprogkravet mv. Højesteret finder, at han herved fik et rimeligt grundlag for at bedømme, hvad årsagen til afslaget på indfødsret var. Begrundelseskravet i henhold til artikel 11 i Den Europæiske Konvention om Statsborgerret er derfor ikke tilsidesat.

3.3. C

Om forskelsbehandling

Den 16. december 2008 fik C afslag på en ansøgning om dansk indfødsret. Beslutningen var truffet af Folketingets Indfødsretsudvalg, der ikke fandt grundlag for dispensation fra kravet om dokumentation for dansk kundskaber mv. I afslaget var bl.a. henvist til § 24 i cirkulæret fra 2006. C rettede herefter henvendelse til Indfødsretskontoret med supplerende oplysninger om sine helbredsforhold og anmodede om fornyet forelæggelse for Indfødsretsudvalget med henblik på dispensation. Den 20. august 2009 meddelte Indfødsretskontoret, at man ikke fandt grundlag for fornyet forelæggelse af sagen for udvalget, da der ikke var dokumentation for, at han led af en fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter. Det blev lagt til grund, at han led af posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD) samt skizofreni, men at det ikke var lidelser af en sådan karakter, at de i sig selv kunne danne grundlag for forelæggelse. Af afslaget fremgik bl.a., at forelæggelse ville ske, hvis ansøgeren dokumenterede at lide af en fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter og som følge heraf ikke mente at være i stand til – eller have rimelig udsigt til – at kunne opfylde kravene om dansk kundskaber mv., jf. § 24, stk. 3.

Det fremgår af overlæge Boris Velanders erklæring af 21. november 2007, som blev sendt til ministeriet til brug for Cs ansøgning om indfødsret, og som blev forelagt Indfødsretsudvalget, at C led af skizofreni og PTSD. Boris Velanders anbefalede i erklæringen, at ”der på baggrund af [Cs] helbreds mæssige forhold ses bort fra kravet om sprog færdigheder samt kendskab til dansk kultur”. Der er i erklæringen ikke en nærmere vurdering af, om de psykiske lidelser indebar, at C ikke kunne eller ikke havde rimelig udsigt til at opfylde sprogkravet mv. En sådan vurdering fremgår heller ikke af Boris Velanders erklæringer, som efterfølgende blev

sendt til Indfødsretskontoret, og som dannede grundlag for Indfødsretskontorets afslag på at forelægge sagen for Indfødsretsudvalget på ny.

Retslægerådet har tilsluttet sig, at C på afgørelsestidspunkterne led af skizofreni og havde gjort det i en årrække. Retslægerådet har endvidere anført, at symptomerne ud over bl.a. hallucinationer og vrangforestillinger også omfattede skizofreniens såkaldte negative symptomer i form af bl.a. social isolation, tvivlrådighed (ambivalens) og initiativsvækkelse, og at anti-psykotisk medicin ikke afgørende kunne bedre Cs psykiske helbredstilstand. Retslægerådet konkluderede, at symptomerne samlet set i høj grad har været invaliderende, også for Cs sociale funktionsevne. Det fremgår imidlertid ikke af Retslægerådets udtalelse, om Cs psykiske lidelse indebar, at han på afgørelsestidspunkterne ikke var i stand til eller havde rimelig udsigt til at opfylde sprogkravet mv.

Af Boris Velanders erklæring af 22. august 2012 til brug for ansøgningen om genoptagelse, som blev imødekommet, og som førte til, at C blev meddelt indfødsret, fremgår, at C lider af skizofreni, PTSD og kronisk depression. I modsætning til de tidligere erklæringer fremgår det endvidere af den nye erklæring, at de psykiske helbredsforhold ”påvirker sprogindlæringsvejen negativt således, at det ikke er muligt for C at tilegne sig dansk på det krævede niveau”, og Boris Velanders vurderede, at ”anden eller yderligere behandling ikke vil kunne ændre på dette”.

På den anførte baggrund finder Højesteret, at C har godtgjort, at han på afgørelsestidspunkterne i 2008 og 2009 led af en langvarig funktionsnedsættelse begrundet i psykisk lidelse. Højesteret finder imidlertid, at han ikke har godtgjort, at han på afgørelsestidspunkterne som følge af den nævnte funktionsnedsættelse ikke var i stand til eller havde rimelig udsigt til at opfylde sprogkravet mv. Det kan herefter ikke lægges til grund, at han blev udsat for forskelsbehandling på grund af handicap, og der foreligger således ikke en krænkelse af artikel 14, jf. artikel 8, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller af artikel 26 i FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder.

Om begrundelse

Afslaget på indfødsret er begrundet med, at kravet om dokumentation for danskkundskaber mv. ikke var opfyldt. Endvidere fremgår det af begrundelsen for afgørelserne fra Indfødsrets-

udvalget og Indfødsretskontoret, at de ikke havde fundet betingelserne for dispensation som følge af fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter opfyldt. Yderligere blev han oplyst om de regler, som afslaget var baseret på. Efter sammenhængen må begrundelsen for afgørelserne forstås således, at det var Indfødsretsudvalgets og Indfødsretskontorets vurdering, at helbredsoplysningerne, herunder oplysningerne om Cs PTSD og skizofreni, ikke var tilstrækkelig dokumentation for, at han ikke var i stand til eller havde rimelig udsigt til at opfylde sprogkravet mv. Højesteret finder, at han herved fik et rimeligt grundlag for at bedømme, hvad årsagen til afslaget på indfødsret var. Begrundelseskravet i henhold til artikel 11 i Den Europæiske Konvention om Statsborgerret er derfor ikke tilsidesat.

Konklusion og sagsomkostninger

Højesteret stadfæster dommen.

Efter sagens karakter skal ingen af parterne betale sagsomkostninger for Højesteret til nogen anden part eller til statskassen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger for Højesteret til nogen anden part eller til statskassen.